

Vraag nr. 172
van 29 mei 1996
van de heer KRIS VAN DIJCK

Leerlingenvervoer – Begeleiding

In het buitengewoon onderwijs hebben de leerlingen recht op gratis busvervoer van en naar school. Dit leerlingenvervoer wordt meestal verzorgd door privé-autobusbedrijven. Niet ten onrechte drukken heel wat ouders hun bezorgdheid uit omtrent de veiligheid van hun kinderen. Recentelijk hebben een reeks ongevallen en sociale-fraudepraktijken de bussector immers in een ongunstig daglicht gesteld. Er rijzen dan ook vragen omtrent de busbegeleiding. Een duidelijke omschrijving van rechten en plichten ter zake is dan ook noodzakelijk, tegenover de inrichtende machten, de plaatselijke schooldirecties, de participatieraden, de ouderverenigingen en het schoolpersoneel.

1. Is busbegeleiding verplicht op de door de cel Leerlingenvervoer van het departement Onderwijs erkende en gesubsidieerde busritten ? Zo ja, wie moet deze busbegeleiding dan organiseren ?
2. Kan de inrichtende macht of de plaatselijke schooldirectie haar personeelsleden die in vast, tijdelijk, deeltijds of voltijds verband zijn tewerkgesteld door het departement Onderwijs en/of het departement Volksgezondheid, opeisen in het kader van deze busbegeleiding ?
3. Tot welke officiële instantie (Vlaamse of federale) kan een chauffeur en/of een begeleider van een speciale autobusdienst zich richten ingeval hij fraudepraktijken van zijn werkgever (busmaatschappij/schooldirectie) vermoedt of er het slachtoffer van is ? Welke rechten en plichten vallen hier onder de verantwoordelijkheid van de busbestuurder en welke onder de verantwoordelijkheid van de begeleider ?
4. Mag de chauffeur en/of de begeleider van een speciale autobusdienst het voertuig verlaten om kinderen te helpen bij het in- en uitstappen ? Welke rechten en plichten vallen hierbij onder de verantwoordelijkheid van de ouders die hun kinderen door deze speciale autobusdiensten laten vervoeren ?

Bestaan er richtlijnen ter zake ?

Antwoord

1. De afdeling Leerlingenvervoer van het departement Onderwijs organiseert :
 - zonaal leerlingenvervoer overeenkomstig de wet van 15 juli 1983, houdende oprichting van de Nationale Dienst voor Leerlingenvervoer met verplichte busbegeleiding voor kinderen van het basis- en buitengewoon onderwijs ;
 - niet-zonaal leerlingenvervoer voor het buitengewoon gemeenschaps-, officieel en vrij onderwijs met niet-verplichte busbegeleiding. In de praktijk is de busbegeleiding meestal vertegenwoordigd.

2. In het kader van de busbegeleiding kunnen geen personeelsleden tewerkgesteld door het departement Onderwijs, worden opgeëist door de inrichtende macht of de maatschappelijke schooldirectie. In het voorontwerp van decreet op het gewoon en buitengewoon onderwijs dat kortelings in het Vlaams Parlement wordt behandeld, wordt de taak van een personeelslid vastgelegd in een functiebeschrijving. Het voorontwerp stipuleert dat de busbegeleiding niet kan worden opgelegd, alhoewel de personeelsleden op vrijwillige basis opdrachten uit de "negatieve takenlijst" mogen uitoefenen.
3. In geval van fraudepraktijken is het aangewezen dat de chauffeur en/of busbegeleider zich in de eerste plaats richt tot een van de buitendiensten van de afdeling Leerlingenvervoer. Voorts kan hij zich wenden tot het departement Leefmilieu en Infrastructuur of federaal tot het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid.

De wetgeving op de arbeidsovereenkomsten is van toepassing op de rechten en de plichten die vallen onder de verantwoordelijkheid van de busbestuurder/busbegeleider. De administratieve omzendbrief nr. 24/77 van 3 november 1977 verstrekt nuttige richtlijnen aan beroepsvervoerders en busbegeleiders.
4. Middels de arbeidsovereenkomst wordt overeengekomen welke gehandicapte of kleine kinderen door de busbegeleider moeten worden geholpen bij het in- en uitstappen van de bus, eventueel bij het oversteken van een gevaarlijke weg. Indien de rolstoelpatiënten gebruik maken van de vervoerdienst is het evident dat de chauffeur uitstapt om de lift optimaal te kunnen bedienen.